

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασιν τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ'
ἐκάστην ἀπὸ 10-12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ
τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου
γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς
κότῳ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα

εὐθύνεται ἡ συντάκτικὸς αὐτῶν

Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρό-
γραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ
δὲν ἐπιστρέφονται.—Ἀνυπό-
γραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν
διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης
δὲν εἶναι δεκτά.—Πᾶσα ἀγ-
γελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυ-
ρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυν-
σιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι
γραμματοσήμον 50 λεπτῶν
πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν καὶ τὸ θέατρον.—Ἡ ἐξέλιξις τοῦ ἐγῶ
(ὑπὸ δος Καλλιρρόης Ἀδαμιάδου, διδάκτορος τῆς φιλολογίας).—Μία
μικρὰ Δουζε.—Ὁ θάνατος τοῦ Sully Prudhomme καὶ ἡ αὐτοβιο-
γραφία του (κατὰ μετάφρασιν δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).—Ὁ Σεπτέ-
μβριος (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλλης).—Συνταγὴ.—Εἰδοποιήσεις.—Ἐπι-
φυλλίς Ἡ δένδροστοιχία τῶν πλατάνων (ὑπὸ δος εἰρήνης Νικολαΐδου).

Ἡ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΘΕΑΤΡΟΝ

Ἀπ' ἐδῶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ μοῦ φαίνεται ὅτι νὰ αἰσθάνωμαι,
'ὅταν ν' ἀκούω παράπον. Οἱ δύο μῆνες οἱ κανονισμένοι διὰ
τὰς διακοπὰς τῆς «Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν» ἐπέρασεν ἀπὸ
τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα, καὶ ὅμως ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυ-
ριῶν» δὲν ἐξεδόθη.

Οἱ ταξιδιωτὰι ἐπέστρεψαν ἀπὸ τὰ ταξείδια των, οἱ φοι-
τηταί, τὰ ἀποδημητικὰ αὐτὰ πουλιὰ τοῦ καλοκαιριοῦ, ἐγύ-
ρισαν, τὰ μικρὰ παιδάκια ἐπανάλαβαν τὴν βρασανισμένην τοῦ
σχολείου ζωὴν, καὶ ἡ «Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν» ἡ ὁποία δὲν
εἶναι μικρὸ παιδάκι πλέον, ἐβράδυνε νὰ φανῆ, χωρὶς νὰ ἔχη
τὴν φορὰν αὐτὴν τὴν συνήθη δικαιολογίαν τῶν ταξιδευόν-
των. Διότι δὲν ἐταξείδευσε φέτος, οὔτε διεσκέδασε καὶ οὔτε
ἐπιστρέφει φρέσκη, ξεκουρασμένη, μὲ φορτίον ἀπὸ νέας ἐν-
τυπώσεις καὶ νέαν ζωὴν, τὴν ὁποίαν θὰ προσπαθῆσιν νὰ με-
ταβιβάσῃ εἰς τὰς ἀναγνώστριάς της.

Τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά. Τὸ καλοκαίρι αὐτὸ ὑπῆρξε τὸ πλέον
μονότονον καλοκαίρι, τὸ ὁποῖον ἐπέρασεν εἰς τὴν ζωὴν της
τῶν εἴκοσι χρόνων. Ἀλλὰ καὶ τὸ πλέον ἐργατικόν. Κλει-
σμένη μέσθ' εἰς τοὺς τέσσαρας τοίχους ἐνὸς γραφείου ἡ «Ἐφη-

μερίς τῶν Κυριῶν» ὑπέστη μίαν μικρὰν μετεμείρισιν. Ἀπὸ
μὴ μὲγάλῃ κόλα χαρτί, ποῦ ἦταν ἕως τῶρα, συνέλαβε τὴν
ιδέαν, τὴν φιλοδοξίαν, νὰ ζωντανέψῃ, νὰ πάρῃ ἀληθινὴν ψυ-
χὴν ἀνθρώπου καὶ ἀντὶ ὡς ἄλλοτε νὰ παρουσιάσῃ τὰς ἀρχὰς
καὶ τὰς σκέψεις της τυπωμένας εἰς τὸ χαρτί, ὅπως ἔγινε ὡς
τῶρα, νὰ βγῆ νὰ τῆς βροντοφωνήσῃ ἐπάνω—ποῦ νομίζετε ;
Εἰς τὴν σκηνὴν. Εἰς τὸ θέατρον.

Τρομερὰ φιλοδοξία, ἡ ὁποία τῆς ἐστοίχισε πολὺν κόπον,
πολλοὺς δισταγμοὺς, μεγάλας συγκινήσεις. Διότι δὲν εἶναι
διόλου εὐκόλο πρᾶγμα, ἐκεῖ που ἔξερνα ἐσυνειθίσατε νὰ πα-
ρουσιάζεσθε μὲ τὴν ἀξίωσιν, νὰ διαβασθῆτε μόνον, δηλαδὴ
νὰ συντελέσετε εἰς τὸ νὰ περάσῃ μὴ ὥρα εὐχάριστα καὶ νὰ
ρίψετε μαζὴ καὶ καμμιὰ νέα ιδέα εἰς τὸν νοῦν τοῦ ἀναγνώ-
στου σας, νὰ γίνεσθε ἀνθρώπος ἀληθινός, νὰ ἐνσαρκώνετε
ἕνα πλῆθος ιδέας, νὰ ἀνεβαίνετε εἰς ἕνα μέρος ὑψηλότερον ἀπὸ
ὅλα τὰ ἄλλα νὰ βάζετε ἀντίκρου σας, πρόσωπον μὲ πρό-
σωπον, μίαν κοινωνίαν ὁλόκληρον, ποῦ ἔχει καὶ αὐτὴ τῆς
ιδιᾶς της ιδέας, νὰ τὴν ἀντιμετωπίζετε μὲ θάρρος, νὰ ἀψυ-
φᾶτε σχεδὸν τὴν γνώμην της καὶ νὰ ζητήτε νὰ τὴν προση-
λυτίσετε εἰς τὴν ἰδικὴν σας.

Τί δύσκολο πρᾶγμα ! καὶ τί τόλμη γυναικεῖα ! καὶ τί πε-
ποιθήσις εἰς τὴν ἀγιότητα τοῦ σκοποῦ ! καὶ τί φανατισμὸς
διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς ἀληθείας, καὶ τί ἐνθουσιασμὸς διὰ
τὴν ιδέαν ἔπρεπε νὰ ἔχη ἀποθηκευθῆ εἴκοσι χρόνια τῶρα εἰς
τὴν Ἐφημερίδα αὐτὴν τῶν Κυριῶν, γιὰ νὰ λάβῃ τὸ θάρρος
νὰ πάρῃ τὴν ἡρωϊκὴν αὐτὴν ἀπόφασιν.

Καὶ τὴν ἐπῆρε, ὅπως καὶ αἱ ἀπόστολοι καὶ αἱ μάρτυρες τῆς
ἐκκλησίας, ὁποῖαι ἦσαν πολλαὶ καὶ αἱ ὁποῖαι δὲν ἐδειλοῦσαν
πρὸ οὐδενὸς κινδύνου, δὲν ἤσθάνοντο κανένα πόνον, δὲν ὀπισθοχω-

ροῦσαν πρὸ οὐδενὸς βασιανιστηρίου, ἀρκεῖ ὁ Χριστὸς τῶν ὀ
ἀγαπημένους νὰ ἐγίνετο γνωστότερος, καὶ νὰ ἐκέρδιζεν ἕδρα
περισσότερον εἰς τῆς καρδιᾶς τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ « Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν » ἔχει καὶ αὐτὴ τὸν Χριστὸν
τῆς, τὸν ἀγαπημένον, εἰκοσι χρόνια τώρα, ἔχει τὸν φαντα-
σμόν της διὰ μίαν θρησκείαν, τὴν ὁποῖαν αὐτὸς ὁ Χριστὸς
ἐθέσπισε καὶ τὴν ὁποῖαν ἡ ἀνθρωπότης δὲν ἐκατάλαβε. Καὶ
δι' αὐτὸ τὴν μετέπλασε, τὴν ἐστρέβλωσε, καὶ τὴν μετέβα-
λεν εἰς ἓνα ἄψυχο εἶδωλο, εἰς τὸ ὅποιον πιστεύει, καὶ τὸ
ὅποιον καθε ἄλλο παρὰ τὴν εὐτυχίαν τοῦ ἐχάρισε.

Τὴν θρησκείαν αὐτὴν ἐβγήκε νὰ κηρύξη ἀπὸ τὸ θέατρον,
μὲ κριτὴν μίαν κοινωσίαν, ἡ ὁποία ἔχει ἀρετὰ κατηχηθῆ,
ἀγαπᾷ ἀρετὰ τὴν πρόοδον καὶ εἶναι καλὴ καὶ γενναία καὶ
εὐγενής, ὥστε νὰ μὴν ἐξαφνίζεται γιὰ τίποτε καὶ πάντοτε
νὰ κρίνῃ μὲ καρδίαν καὶ νὰ συγχωρῇ καὶ τὴν πλέον παρακιν-
δυνευμένην τόλμην, ὅταν τῆς παρουσιάζεται σκεπασμένη
κάτω ἀπὸ ἓνα πέπλον Τέχνης, ὑπὸ τὸν ὅποιον κρύπτεται ἡ
ἀσχημιά τῆς ἀληθείας.

Ἐὰν ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἔφυγε κρυφὰ ἀπὸ τὰς Ἀθή-
νας, γιὰ τὴν ἐφοβήθη τὸν γουκαϊσμόν τοῦ πλήθους, ὅμως ὁ
σπύρος τοῦ κηρύγματος τοῦ ἔμεινε καὶ ἐσάλυσε καὶ κατέρ-
ριψε τὰ θεμέλια τῆς θρησκείας, τὴν ὁποῖαν ἐπολέμησε.

Καὶ σήμερον, ἂν ἡ « Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν » ἀποφασίζει
νὰ διατρέξῃ τὸν ἴδιον κίνδυνον, ὅμως μὲ ὅ,τι καὶ ἂν συμβῆ,
οὔτε θὰ μετανοήσῃ, οὔτε θὰ ὀπισθοχωρήσῃ. Ἀπὸ τὴν ἐνδε-
χομένην ἦταν θὰ ἀντλήσῃ νέας δυνάμεις διὰ νὰ πολεμήσῃ
καὶ νὰ νικήσῃ, ὅπως ἀπὸ τὴν ἐνδεχομένην νίκην θὰ ἐνθαρ-
ρυνθῇ διὰ νὰ συνεχίσῃ τὸ μεγάλο προπαγανδιστικὸν ἔργον
της, ὑπὲρ τῆς ἀληθείας ὑπὲρ τῆς ἐξυψώσεως τῆς γυναικός.

Η ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΤΟΥ ΕΓΩ

Εἶναι θερμὴ ἡμέρα Ἰουνίου. Ἀπὸ πρωῒας παρατηρεῖται
μεγάλῃ κίνησις ἀνὰ τὰς ὁδοὺς τοῦ μικροῦ χωρίου τῶν ἀλιέων,
τὸ ὅποιον χρησιμεύει ὡς προσωρινὴ ἡμῶν διαμονή. Γυναίκες,
νεάνιδες, μικρὰ κόρια πηγαίνουσιν φορτωμέναι μὲ δε-
μάτια κλάδων μωρεῶν, τῶν ὁποίων τὰ δροσερὰ καὶ βελού-
δινα φύλλα σύρονται εἰς τὸ ἕδαφος. Εἶνε αἱ τελευταῖαι ἡ-
μέραι τοῦ μεταξοσκώληκος καὶ ὅλοι σπεύδουν νὰ παρᾶσχουν
τὰς τελευταίας περιποιήσεις εἰς τὴν κάμπην, τὴν τὴν πο-
λύτιμον διὰ τὴν γυναικείαν φιλαρέσκειαν.

Ἀπὸ πρωῒας ἐδέχθημεν ἐκ τῆς πόλεως τὴν ἐπίσκεψιν
φιλικῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ τὰ μέρη, ὅπου
φυλάσσεται ὁ μεταξοσκώληξ, τοῦ ὁποίου μεγάλη καλλιέρ-
γεια γίνεται ἐδῶ. Ἀναλαμβάνω νὰ τοὺς ὀδηγήσω καὶ ἀνα-
μιγνύομαι καὶ ἡμεῖς ὡς ἀργὸι θεαταὶ μεταξὺ τοῦ ἀπηχο-
λημένου ἐκεῖνον πλήθους. Γυναίκες διέρχονται πλησίον μας,
ἀνυπόδητοι, ἀκτένιστοι μὲ τὴν κόμην ἀτάκτως πίπτουσιν
ἐπὶ τοῦ προσώπου, ἄλλαι ἠλιοκκεῖς μὲ τὸ πρόσωπον παρα-
μορφωμένον ἐκ τῶν κακουχιῶν, ἄλλαι νέαι, ὠραῖαι, εὐστα-
λεῖς, μὲ καστανοὺς ἀμυγδαλωτοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰς μα-
κρὰς τοξοειδεῖς ὄφρυς, τὰς ὁποίας ἐδῶ βλέπει τις τὴν συ-

χνά. Ὅλοι ἔχουν τὴν αὐτὴν ζωηρὰν φυσιογνωμίαν, ἥτις παρὰ
τὴν ζωηρότητα αὐτῆς δὲν λέγει τίποτε, διότι ἐκφράζει ἐν
μόνον αἰσθηματὶ τὴν ἔντασιν μιᾶς προσπαθείας. Καὶ ἐνώπιον
τοσαύτης ἐνεργητικότητος αἰσθάνομαι ἐντροπὴν διὰ τὴν ἀρ-
γὴν ἡμῶν θέαν, καὶ διὰ τὰς κομψὰς ἐνδυμασίας ἐμοῦ καὶ
τῶν συντρόφων μου, τῶν ὁποίων μὲ καταλυποῦσι τὰ δηκτικὰ
σκώμματα πρὸ τῆς ἀνθρωπότητος αὐτῆς, τῆς πτωχῆς καὶ
βασανισμένης.

Εἰσερχόμεθα ἐντὸς τῆς αὐλῆς μικροῦ οἰκίσκου, καταλεύκου
ἐκ τῆς μεγάλης χρήσεως ἀσβέστου, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας
γέρων ἀλιεὺς κατκρίνεται νὰ διορθώῃ σωρὸν δικτύων βα-
θέος καστανοῦ χρώματος· ἐκεῖ πλησίον αὐτοῦ δεκατετραε-
τῆς παῖς ἐπισωρεύει ἀστακούς ἐντὸς μικροῦ κανίστρου. Εἰ-
σερχόμεθα εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ οἰκίσκου, ὅπου λαμπρότατον
θέαμα παρουσιάζεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μας. Ἐπὶ τῶν
κλιῶν τῶν πρασίων ἐκ τῶν κλάδων τῆς μορέας εἶναι ἐπι-
σωρευμένοι οἱ βόμβυκες καὶ λευκοί, ὅπως εἶνε, συνηνωμένοι
πρὸς ἀλλήλους καὶ κεκαλυμμένοι διὰ τοῦ ἀρχινώδους δι-
κτύου τὸ ὅποιον σχηματίζουσι περὶ αὐτοὺς αἱ « ἄτακτοι κλω-
σταὶ » ὁμοιάζουν μὲ μικρὰς στιβάδας χιόνος, εἶνε καὶ τι
ἀερῶδες καὶ πάλλευκον συγχρόνως, ἐνῶ ἄλλοι βόμβυκες,
διεσκορπισμένοι ἐν τῷ μέσῳ τῶν πρασίων φύλλων λευκά-
ζουσιν ὡς ἀστερίσκοι ἢ ὡς λευκὰ ἄνθη μαργαρίτας ἐν τῷ
μέσῳ τῆς γλῶσσης.

Ἀφοῦ ἐπὶ μικρὸν ἀπηλάσκαμεν τοῦ θεάματος, ἐξερχόμεθα
διὰ νὰ δροσισθῶμεν· πλησιάζομεν πρὸς τὴν ὄχθην τῆς
λίμνης, παρὰ τὴν ὁποῖαν φρίσσουν οἱ κάλαμοι μὲ τὸ βα-
θυπράσινον γλυκὺ βελουδίνον χρῶμα, ἐνῶ τὰ μεγάλα δένδρα
τῆς ὄχθης ἀντικατοπτρίζονται ἡρέμα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν
ὕδατων.

Ὁ γλυκὺς τρυγμὸς τῶν τεττίγων, οἱ ὁποῖοι ἴπτανται πλη-
σίον μας, ἄλλοι κυανοί, ἄλλοι κίτρινοι ἢ πράσινοι, ἐνῶ ἀττά-
πτουσιν εἰς τὸν ἥλιον αἱ ἱριδῶσεις τῶν ὠραίων δικτυῶν
πετερίγων των, ἡ πυκνὴ σκιὰ τῶν δένδρων τὴν ὁποῖαν διαπε-
ρῶσι μετὰ κόπου αἱ ἀκτίνες τοῦ μεσημβρινοῦ ἡλίου, ὁ ψίθυ-
ρος τοῦ ζεφύρου διὰ μέσου τῶν φύλλων πληροῦσι γοητείας
καὶ μυστηρίου τὴν θέσιν. Παρετήρουν ἐπὶ πολὺ σιωπηλῇ,
ἀφρημένη, τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐτε-
λεῖτο ἓνα πειγνίδι ἀτελείωτον φωτὸς καὶ σκιᾶς, τὸ ὅποιον
θὰ ἐξήλευε καὶ ὁ καλλιτέρας ζωγράφος διὰ τὴν εἰκόνα του,
καὶ ἡ ὁποία εἶχε γλυκύτατον φαινοπράσινον χρῶμα, μὲλις
διακρινόμενον μεταξὺ τῶν καλάμων καὶ τῶν δένδρων. Τὸ
φαινοπράσινον χρῶμα τὸ ὅποιον δι' ἐμὲ παριστᾷ τὴν πραγμα-
τικὴν φύσιν τοῦ ὕδατος, τὴν λιανιστικὴν καὶ γλυκεῖαν, τὴν
ὑπουλον καὶ ἐκμηδενιστικὴν. Ἀνεκρίνωμαι τὰς σκέψεις μου
εἰς πλησίον μου καθήμενον κύριον, ὁ ὁποῖος ἀπήντησε :

— Ὅταν παρατηρῶ τὴν φύσιν, βυθίζομαι ἀπλῶς εἰς τὴν
θέαν τοῦ κάλλους τῆς, οὐδέποτε κατακρίνομαι εἰς τὴν ἀνά-
λυσιν τῶν προσωπικῶν μου αἰσθημάτων ἐνώπιον αὐτῆς. Τὴν
μελετῶ μετὰ πάθους καὶ ἀφοσιώσεως. Καὶ τοῦ ἐλαχίστου
ἐντόμου ἢ μελέτης καὶ ἡ μικροσκοπικὴ παρατήρησις μὲ ἐν-
διαφέρει πολὺ περισσότερο παρὰ ὁ ἐαυτὸς μου ἢ οἱ ἄλλοι
ἄνθρωποι.

— Ἐγὼ, τοῦ ἀπήνησα, ὁμολογῶ εὐλικρινῶς ὅτι οὐδέ-
ποτε κατῳρώσω νὰ ἐνδιαφερῶ, εἰμὴ δι' ὅ,τι σχετίζεται
ἄμέσως μὲ τὸν ἄνθρωπον. Ὑπῆρξα πάντοτε ἡ χειροτέρα μα-
θήτρια εἰς τὰς φυσικὰς ἐπιστήμας. Παιδί ἀκόμη δεκαεπ-
τάρον, δεκαπέντε ἴσως ἐτῶν, διηρώτων ἐμυτὴν τὴν χρειάζε-
ται ἡ σπουδὴ τῆς φυσικῆς, ἢ τῆς ἀστρονομίας, ἀφοῦ ἔχομεν
τὴν μελέτην τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν πράξεων αὐτοῦ εἰς τὸ
παρὸν ἢ εἰς τὸ παρελθόν. Ἀργότερα, ἐννοεῖται, ἠννόησα ὅτι
ἄνευ τῆς γνώσεως τοῦ περιβάλλοντος ἡμᾶς φυσικοῦ κόσμου
καὶ ἡ γνώσις τοῦ ἀνθρώπου δὲν δύναται νὰ εἶνε τελεία.
Ἄλλ' ἐνταῦθα εἶνε ἀπλοῦν μέσον, ὅχι σκοπός. Πρὸ ὀλίγου
ὅταν σεις κατεγίνεσθε νὰ ἐξηγήσητε εἰς τὰς δεσποινίδας
συντρόφους μας τὴν καλλιέργειαν τοῦ μεταξοσκώληκος ἐν
Εὐρώπῃ, ἐγὼ ἔκαμνα μίαν σύγκρισιν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἡμῶν.

— Πολλὰκις δυστυχῶς ἔλαβον ἀφορμὴν νὰ παραβάλλω
τὰς γυναῖκας πρὸς πεταλούδας, ἀλλ' ὅτι μία δεσποινὶς θὰ
εἶχε τὴν αὐταπάρησιν νὰ παραβάλλῃ ἐαυτὴν μὲ κάμπην με-
ταξοσκώληκος αὐτὸ δὲν τὸ ἐπερίμενα.

— Εἶσθε ἀνυπόφορος. Φιλολογικῶς ἐννοῶ.

— Ἐξηγήθητε.

Ἰδοῦ, ἐφ' ὅσον εἶμεθα παιδιὰ, ἡ ψυχὴ ἡμῶν ὁμοιάζει μὲ
ἄγραφον χάρτιν, βαθυμῆδὸν καὶ κατ' ὀλίγον πλουτίζεται διὰ
τῶν παραστάσεων τῶν ἀντικειμένων τῶν περικυκλούντων
ἡμᾶς, τὰ ὁποῖα ἀναλόγως τῶν ἰδιοτήτων αὐτῶν τῶν εὐχα-
ρίστων ἢ δυσαρῆστων, τῶν ὠφελίμων ἢ βλαβερῶν, προκαλοῦσιν
εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν ἐν αἰσθημα συμπαθείας ἢ ἀποστροφῆς.

Ἡ γνώσις τοῦ κόσμου τοιοῦτότρόπως γίνεται βραδέως, τμη-
ματικῶς, καὶ θὰ ἐγίνετο πολὺ ἀτελέστερον, ἐὰν δὲν ἤρχετο εἰς
ἡμᾶς μέγας ἐξωτερικὸς ἀρωγός. Οὗτος εἶνε τὰ ἔργα τῶν
μεγάλων λογογράφων ἢ ποιητῶν. Ὅλοι οἱ μεγάλοι διανοη-
τικοὶ δημιουργοὶ κατῳρώσαν, εἴτε διὰ τῆς μορφῆς τῆς σκέ-
ψεως ἢ τῆς ποιητικῆς εἰκόνας νὰ συμπεριλάβωσι εἰς τὰ ἔργα
αὐτῶν μίαν συνθετικὴν εἰκόνα τοῦ κόσμου ἢ τῆς ἀνθρωπό-
τητος. Εἶναι λοιπὸν αὐτοὶ οἱ μεγάλοι παρᾶγοντες, αἱ διώρυ-
γες διὰ τῶν ὁποίων εἰσερροῦσιν εἰς τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἱ ἐν-
τυπώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, αἱ κρίσεις περὶ τῆς ἀνθρω-
πότητος καὶ οἱ μεγάλοι χαρακτῆρες αὐτῆς. Βοηθούμενη ὑπὸ
τοῦ κάλλους τῆς ποιητικῆς μορφῆς ἢ ψυχῆ ἀκόπως θησαυρί-
ζει ὅλον τὸν διανοητικὸν αὐτὸν πλοῦτον. Τὴν ἐποχὴν αὐτὴν
δὲν ἔχει ἀκόμη ἀκριβῆ συνείδησιν τοῦ κάλλους τῆς ποιητι-
κῆς μορφῆς, ἀλλὰ ἀκριβῶς δυνάμει αὐτῆς κατορθώνει νὰ
ἀποκτᾷ συγχρόνως τὴν νέαν ιδέαν. Δυνάμει τῶν παρα-
γόντων τούτων κατορθώνομεν νὰ λάβωμεν μίαν γενικὴν περὶ
τοῦ κόσμου ἀντίληψιν. Διὰ μιᾶς ξένης δυνάμεως ἰστάμεθα
ὑψηλὰ, ἀπαράλλακτα ὅπως ὁ μεταξοσκώληξ ἐπὶ τοῦ κλά-
δου τῆς μορέας, αἰσθημα μεγάλης δυνάμεως καταλαμβάνει
τὴν ψυχὴν μας καὶ ἐνῶ πράγματι ἐσωτερικῶς εἶμεθα τὴν
πτωχοί, φανταζόμεθα ὅτι εἶμεθα ἰσχυροὶ καὶ ἀποδίδομεν εἰς
τὸν ἐαυτὸν μας μίαν δυνάμιν, ἡ ὁποία πράγματι δὲν ἀνήκει
εἰς ἡμᾶς.

Ὅλα τὰ αἰσθήματα τοῦ ἡρώτισμοῦ, τῆς αὐτοθυσίας, τῆς
μεγαλοψυχίας εἰσερχονται ὡς κύμα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παι-
δός. Ἐν τῇ παιδικῇ ἡλικίᾳ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶνε ὀλίγον

ἠρώες, διότι ὄνειροπολοῦσιν ὅλον τὸν ἡρώισμόν. « ὦ! εἶναι
θυμωσὶς πλαστικότητος ἢ φαντασίαν τῶν μικρῶν παιδιῶν,
εἶνε ἡ πρόληψις τῆς ζωῆς καὶ τὸ ἐπέκεινα αὐτῆς. Τίποτε
δὲν φίνεται παρὰ πολὺ μεγάλο, παρὰ πολὺ ἀδύνατον καὶ
ἀκατόρθωτον εἰς ἐκεῖνον, διὰ τὸν ὅποιον τὸ πᾶν εἶνε πρόθεσις
ἐλπίς, μέλλον. Ἡ ἐνεργητικότης αὐτοῦ ἀποτελεῖται ἐξ ὄνει-
ρων, ἢ σφίξης τῆς ἐνεργείας του ἐκτείνεται εἰς τὸ ἄπειρον.
Μεταξὺ τοῦ ὄνειροπολοῦντος τὴν ζωὴν καὶ τοῦ ἀπολαύοντος
αὐτῆς, τίς θὰ δυνήθῃ νὰ εἴπῃ ποτὲ τίς εἶνε ὁ εὐτυχέστερος;

Ἄλλ' ὅλος αὐτὸς ὁ λαμπρὸς πλοῦτος, ἐνῶ εἶνε ἐν στή-
ριγμα διὰ τὴν ψυχὴν, ἡ ἀγκυρὰ ἢ ὑποβάσταξάουσα αὐτὴν,
εἶναι συγχρόνως καὶ ὁ δεσμὸς ὁ περιορίζων τὴν αὐτενέργειαν
αὐτῆς, διότι δυστυχῶς ἐν τῷ ἀτελεῖ αὐτῷ κόσμῳ αἱ ἀγκυ-
ραι ἔχουν ἀλύσεις. Ὑπάρχουν περιστάσεις καθ' ἃς ἡ ψυχὴ
στενοχωρεῖται ὑπὸ τὸ λαμπρὸν φορτίον τῆς, ζητεῖ ἀέρα,
ἐλευθερίαν, στενοχωρεῖται ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ξένων ιδεῶν,
ὅπως οἱ προσκεκλημένοι τοῦ Ἡλιογαθῶλου ἐψυχορράγουν
ὑπὸ τὰ βόδια. Τὸν εἶδατε τὸν μεταξοσκώληκα, ἔρπει, ἔρπει
ἐπὶ τοῦ κλάδου τῆς μορέας, χωρὶς νὰ δυνήθῃ νὰ ἀπομακρυνθῇ
ἀπ' αὐτοῦ, ἴσταται πολὺ ὑψηλὰ, ἀλλ' εἶνε καὶ ὁ δεσμὸς τῆς
τοῦ ὕψους του. Τρεφόμεθα διὰ τῶν προϊόντων τῆς μεγαλο-
φυίας τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἔρχεται μία στιγμή, ἡ σκληροτάτη
πασῶν, μοιραία καὶ ἀναπόφευκτος, καθ' ἣν ἡ ψυχὴ αἰσθάνε-
ται ἐαυτὴν πιεζομένην ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ξένων ιδεῶν, αἰτίνες
δὲν εἶνε προϊόν ἐαυτῆς, ἐπιθυμεῖ νὰ ἀπαλλαγῇ αὐτοῦ. Ζητεῖ
τὴν ἐλευθερίαν, τὴν αὐτενέργειαν ἔστω καὶ μὲ θυσιάν ἐαυτῆς.

— Ἐως ἐδῶ ἡ παρομοίωσις σας εἶνε καλὴ, ἀλλὰ δὲν ἐν-
νοῶ ποῦ θέλετε νὰ καταλήξετε. Τὸ δεύτερον στάδιον τοῦ
μεταξοσκώληκος δὲν εἶναι ἡ ἐλευθερία.

— Διότι εἶσθε ἄνθρωπος τῆς δράσεως καὶ κατ' ἀνάγκην,
παρ' ὅμιν ἐκάστην ιδέαν ἀκολουθεῖ καὶ ἡ ἐκδήλωσις αὐτῆς
διὰ τῆς πράξεως. Ἀλλὰ διὰ τὸν ἄνθρωπον τῆς σκέψεως πρὸ
τῆς ἐκδηλώσεως τῆς ιδέας αὐτοῦ, εἴτε ἐν τῇ μορφῇ τῆς σκέ-
ψεως, εἴτε διὰ τῆς καλλιτεχνικῆς εἰκόνας ὀφείλει νὰ προη-
γηθῇ μία περίοδος σκέψεως καὶ συγκεντρώσεως. Ὁ ἄνθρωπος
ζητεῖ νὰ λάβῃ συνείδησιν τοῦ πνεύματός του, τῆς καρδίας
του, τοῦ χαρακτῆρός του. Καὶ πρὸς τοῦτο εἶνε ἀνάγκη νὰ
ἀποσείσῃ τὸ φορτίον τῶν γνώσεών του καὶ νὰ κλείσῃ τὴν
ψυχὴν του εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ἐντυπώσεις. Καὶ αἰσθάνεται
ἐαυτὸν ἀνεκράστως πτωχόν, ἀλλὰ καὶ ἀνεκφράστως ἰσχυρόν·
ἐν τῇ πτωχείᾳ αὐτοῦ, λησμονεῖ ὅτι εἶδεν, ὅτι ἔμαθεν, ὅτι
ἤκουσε, διὰ νὰ μελετήσῃ τὴν ψυχὴν του, τὴν ἀσθενῆ λαμ-
πάδα, ἣν φέρει ἐν ἐαυτῷ, ὅμοιος πρὸς ἀριστοκρατίδα γυναῖκα
ἥτις διὰ μιᾶς χειρονομίας πλήρους εὐρυθμίας καὶ χάριτος θὰ
ἀπέβλαπεν ὠραῖαν ἐσθῆτα χοροῦ, ἀλύγιστον ἐκ τοῦ χρυσοῦ
καὶ ἀστράπτουσαν ἐκ τῶν πολυτίμων λίθων διὰ νὰ περιβληθῇ
ἀπλῆν ἐνδυμασίαν ἐργάτιδος. Καὶ τότε ἐγείρει ἐν τεῦχος
μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ὅπως ὁ μεταξοσκώληξ
πλέκει τὸν βόμβυκα ἐκ τοῦ ὁποίου βραδυτέρον θὰ ἐξέλθῃ ἡ
ψυχὴ.

Τελείως ἀφωσιωμένος εἰς τὴν ἀνάλυσιν τῆς ψυχῆς του ὁ
διανοητικὸς δημιουργὸς δὲν προσέχει εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώ-
πους. Ἐὰν πνέῃ ἐπ' αὐτοῦ ὁ γλυκὺς ζεφύρος τῆς συμπαθείας

ἡ ἐὰν μαινῆται· ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του ἡ θύελλα τοῦ μίσους εἶναι ἀδιάφορον εἰς αὐτόν. Ἐν τῇ ψυχῇ του ἐπικρατεῖ γὰρ ἡ ἀνέφελος, ἐν τῇ αἰθρία τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἐξαρκεῖ τὰ αἰσθηματικά του, τοὺς πόθους του, τὰς σκέψεις του. Ἐννοεῖ τότε ὅτι ἡ ἐν αὐτῷ συγκινητικὴ δύναμις ποιεῖ τὴν φύσιν ὠραίαν, ὅτε εἰς μάτην ἡ φύσις ἐκτυλίσσει τὴν μαγεῖαν τῶν ἀνατολῶν καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν δύσεων ὅταν δὲν ἔχη εὐγενεῖς παλμούς ἢ καρδίαν αὐτοῦ. Ἡ φύσις εἶναι μόνον τὸ ἄψυχον ὄργανον, τὸ ὁποῖον τονίζει κατὰ βούλησιν ὁ ἐνθουσιασμός του. Ἐννοεῖ ὅτι ἐν αὐτῷ τὸ πᾶν εἶναι αἰσθημα, ἀγνόν, ἱερὸν καὶ καθαρὸν αἰσθημα καὶ ἐν θελήσει νὰ δημιουργήσῃ κατὰ τὴν αἰώνιον καὶ ἀληθῆς ὑπερβαίνει τὴν ζήτησιν τὴν ἐκφρασιν τοῦ αἰσθηματος τούτου.

Καταγίνεται τότε νὰ μορφώσῃ ἐν ἐγῷ ἀνεξάρτητον, αὐτοτελές, τέλειον, διότι ζωὴ τοῦ πνεύματος εἶναι ἡ αὐτοπαρξίς. Πρὶν λάβῃ συνείδησιν τοῦ χαρακτῆρός του, τοῦ πνεύματος του ζῆ διὰ τῶν ἄλλων, ἀφοῦ λάβῃ δι' ἐαυτόν.

Ὡστε ἀναγνωρίζετε ἀληθῆ ἐλευθερίαν μόνον διὰ τὸν ἄνθρωπον τῆς σκέψεως καὶ νομίζετε ὅτι ἡμεῖς οἱ ἄλλοι ἐρομεν διαρκῶς, δρῶντες ὑπὸ τὸ κράτος μερικῶν ἀληθειῶν, τὰς ὁποίας ἐκληρονομήσαμεν ἐκ παραδόσεως.

—Οὐδέποτε ὁ ἄνθρωπος τῆς δράσεως ἔχει ἀνάγκην ἐλευθερίας τῆς συνειδήσεως, ὅσον καὶ ὁ δικαστικὸς δημιουργός. Ἡ στιγμή αὕτη ἐρχεται διὰ πάντα ἄνθρωπον, εἴτε εὐρίσκειται μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, εἴτε ἀπομακρύνεται αὐτῶν. Εἶνε ἡ στιγμή καθ' ἣν κλεῖται νὰ δημιουργήσῃ μίαν ὑπαρξίαν εἰς ἑαυτὸν ἐν τῷ κόσμῳ. Ἐν τῇ στιγμῇ ταύτῃ θὰ κρίνῃ, ἐὰν εἶναι ἱκανὸς νὰ δημιουργήσῃ μίαν ζωὴν εἰς ἑαυτὸν ἢ ἐὰν θὰ ζῆσῃ κατ' ἀντανάγκασιν δουλικῶς, ἐκ τοῦ πνεύματος τῶν ἄλλων. Αἰσθάνεται ὅτι ὁ νοῦς εἶναι τὸ θεῖον ἐν ἡμῖν, τὸ χρησιμεῖον διὰ τὴν μελέτην τῶν νόμων τοῦ κόσμου καὶ ὅχι ἐν ὄργανον διὰ τὴν ἀποθησαύρισιν γνώσεων. Καὶ τότε λαμβάνει τὴν πραγματικὴν ἰσχύν, τὸ πραγματικὸν ὕψος. Προσπαθεῖ νὰ ἀναδημιουργήσῃ τὴν ψυχὴν του, νὰ ἀπαλλάξῃ τὸ πνεῦμα του τῶν πλανῶν, τὰ ὁποία ἐπεσώρευσαν ἐπ' αὐτοῦ αἱ πλάναι τῶν αἰώνων, νὰ ἐλευθερώσῃ αὐτὸ ἀπὸ τῶν δεσμῶν τῆς ἀνατροφῆς καὶ τῆς παραδόσεως. Καὶ αὕτη εἶναι ἡ πρώτη καὶ ἡ μεγαλειότερα αὐτοῦ κατάκτησις. Ἡ κατάκτησις τῆς ἐλευθερίας τοῦ πνεύματος.

Θὰ σχηματίσῃ τότε μίαν ἀντίληψιν, μίαν εἰκόνα τοῦ κόσμου ἀνάλογον πρὸς τὸν χαρακτῆρα του, καὶ τὸ σύνολον τῆς ἀτομικότητός του. Αὐτοῦ θὰ προσπαθήσῃ νὰ ἐκφράσῃ τὴν γνώμην ταύτην, ἀψήφῳ τὰς προλήψεις, τὰς παραδόσεις, τοὺς κινδύνους πολλάκις. *Toute opinion est assez forte pour se faire exposer au prix de la vie*, λέγει ὁ Montaigne. Εἰς τὸ ἐξῆς τίποτε δὲν θὰ δυνήθῃ νὰ παρακωλύσῃ τὴν ἐκδήλωσιν τῶν σκέψεων του εἰς ἓνα ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἔλαβε συνείδησιν τῆς πραγματικῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως, τούτου τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν ἰδιαιτέραν ἀνθρωπότητα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ.

Τοῦτο εἶναι τὸ πνεῦμα, ὁ χαρακτῆρ, ἡ καρδία· εἰς τὸν τέλειον ἄνθρωπον ἀνήκει ἡ δύναμις τῆς σκέψεως, ἡ δύναμις τῆς βουλήσεως· ἡ δύναμις τῆς σκέψεως εἶναι τὸ φῶς τῆς

γνώσεως, ἡ δύναμις τῆς βουλήσεως εἶναι ἡ ἐνεργητικότης τοῦ χαρακτῆρος, ἡ δύναμις τῆς καρδίας, εἶναι ἡ εὐγένεια τῶν αἰσθημάτων, ὕψος ἰδεῶν. Εὐγένεια αἰσθημάτων δύναμις χαρακτῆρος εἶναι τελειότητες, εἶναι αἱ ὑψίσται δυνάμεις, εἶναι τὸ ἀπόλυτον ὄν τοῦ ἀνθρώπου ὡς ἀνθρώπου καὶ ὁ σκοπὸς τῆς ὑπάρξεως αὐτοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ζῆ διὰ τὴν γνῶσιν, τὴν φιλαλληλίαν καὶ τὴν θέλησιν, τὴν θέλησιν τοῦ μεγίστου.

Ἄνθρωποι συγκεντροῦντες ἐν ἑαυτοῖς τὰς τρεῖς ταύτας τελειότητας τῆς μεγαλοφυΐας, τῆς ἀγάπης καὶ τῆς θελήσεως ὑπῆρξαν πάντοτε οἱ μεγάλοι παράγοντες τῆς ἀνθρωπίνης προόδου. Εἶνε τὰ μεγάλα ἐγῶ, οἱ ὁδηγοὶ τῶν λαῶν, οἱ ὁποῖοι ἀναλαμβάνουσι νὰ ποδηγητήσωσιν αὐτοὺς ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς τὰ ἔμπροσ. Διότι ὁ δρόμος, τὸν ὁποῖον διέτρεξεν ἡ ἀνθρωπότης μέχρι τοῦδε εἶνε φωτεινός, ὁμαλός, γνωστός. Πέραν τοῦ γνωστοῦ τούτου διαστήματος ἐκτείνεται σκότος πυκνόν, τὸ ὁποῖον μόνῃ ἡ μεγαλοφυΐα δύναται νὰ διαλύσῃ, ἡ προλαμβάνουσα τὸ μέλλον ἐν τῇ παντοδυναμίᾳ αὐτῆς. Τὰ μεγαλειότερα πνεύματα πάντων τῶν αἰώνων, οἱ μεγαλειότεροι λαμπτήρες τῆς ἀνθρωπότητος ἐν τῇ ὁδῷ πρὸς τὰ ἔμπροσ, ὑπῆρξαν πάντοτε τὰ μεγάλα ἐγῶ τὰ ἀπληλαγμένα τῶν δεσμῶν τοῦ καθιερωμένου καὶ τῆς παραδόσεως.

Ἄλλὰ τὸ παρελθὸν ἀσκεῖ ἐπιβλητικὸν γόητρον ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων. Οἱ ἄνθρωποι ἀγαποῦν τὰς συνθηκὰς τῶν, τὰς ἰδέας τῶν, ἄρα καὶ τὰς πλάναις τῶν καὶ οἱ ὁδηγοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐπλήρωσαν πολλάκις διὰ τῆς ζωῆς τῶν τὴν ἐν αὐτοῖς ὁρμὴν πρὸς τὴν πρόσδον ὅπως ὁ Γαλιλαῖος, ὁ Ἰορδάνης Βροῦτος καὶ ὅσοι ἄλλοι.

Διὰ τὸν ζῶντα ὅμως χάριν τῆς ἐκδηλώσεως μιᾶς ἰδέας τί σημαίνει ἡ ζωὴ μετὰ τὴν ἐκδήλωσιν αὐτῆς!

(Παρά τὴν Παμβωτιδα).

Καλλιτοῦρον Ἀδαμιάδου

Δ.ρ. Φιλολογίας

Η ΜΙΚΡΑ ΔΟΥΖΕ

Μικρούτσικη, μόλις δέκα χρόνων, ἀλλὰ μὲ ψυχὴν, μὲ αἰσθημα, μὲ ἀντίληψιν τέχνης ὑψηλῆς, ἡ μικρὰ Μαρία Βαλσαμάκη εἶναι ἡ Ἑλληνὶς Δουζέ, τὴν ὁποίαν ἓνας κύκλος τοῦ ἐκλεκτοτέρου κόσμου μας ἐχειροκρότησε πρὸ ἡμερῶν εἰς τὸν φιλόξενον οἶκον τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Α. Μεταξᾶ.

Πρὶν νὰ ἰδῶ τὸ κοριτσάκι αὐτό, τὸ εἶχα γνωρίσει ἀπὸ τὰς Πικρινῶν ἐφημερίδας καὶ ἰδίᾳ ἀπὸ τὴν Française, εἰς τὰς αἰθούσας τῆς ὁποίας ἡ μικρὰ ἀπήγγειλε καὶ ἐθαυμάσθη καὶ ἐκίνησε τὴν προσοχὴν τοῦ κόσμου, ὅπως καὶ ἐδῶ. Ἀπὸ τῆς συστάσεως εἰς τὴν Française τμήματος Ἑλληνικοῦ, τοῦ ὁποῖου κυρίᾳ διοργανωτῆς καὶ ψυχῇ εἶναι ἡ ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ κ. Ἀμαλία Βαλσαμάκη, μητέρα τῆς μικρᾶς, τὸ παιδί αὐτὸ ἀπήγγελλεν εἰς κάθε ἑορτήν, εἰς κάθε συνάθροισιν Γαλλικὰ καὶ Ἑλληνικὰ ποιήματα. Ἀπὸ τὰς ἐνθουσιώδεις περιγραφὰς ὅπου ἐδιάβαζα, ἐφανταζόμην ὅτι ἡ petite Marie Valsamaki θὰ ἦτο τοῦλάχιστον κόρη δέκα ἐξ ἐτῶν, ὅτι

θὰ ἐφοιτοῦσεν εἰς τὸ Conservatoire, ἢ ὅτι θὰ ἐδιδάσκετο ἀπὸ κανένα διάσημον τῆς ἀπαγγελίας καθηγητῆν.

Ὅταν τὴν εἶδα καὶ τὴν ἤκουσα ἐδῶ καὶ ἔμαθα ὅτι δὲν ἐδιδάχθη ἀπὸ κανένα, ἔμεινα κατάπληκτος.

Τὸ παιδί αὐτὸ ἐγεννήθη μὲ talent δραματικῆς τέχνης ἔμφυτον, μετεμφύχως, — ποῖος ξέρει — ποῖος Ραχὴλ, ποῖου μεγάλου δραματικοῦ ἀστέρου. Βεβαίως τοῦ παιδιοῦ αὐτοῦ καὶ τὸ κλάψιμό του ἀκόμη, ὅταν ἦτο μωρὸ — καὶ εἶναι τὸσος λίγος καιρὸς ἀπὸ τότε — θὰ ἦτο ἀρμονικόν, θὰ ἐνεῖχε πάθος, θὰ ἐσπάραζε τὴν καρδίαν τῆς μητέρας του.

Σήμερον ἀπλούστατα σπαράζει τῆς καρδίας ὄλων, ὅσοι τὴν ἀκούουν νὰ τονίξῃ εἰς ἓνα ἀπαράμιλλον ὄργανον μεταλλικῆς φωνῆς τὸν πόνον, εἴτε τοῦ ὄρφανου τοῦ Παράσχου, εἴτε οἰουδῆποτε ἄλλου ναυαγοῦ τῆς ζωῆς. Ἐνας μονόλογος κωμικὸς τοῦ Lafontaine, τὸν ὁποῖον ἀπήγγειλε, τὴν ἐπαρουσίασεν εἰς ἄλλον κλάδον τέχνης ἐπίσης δυνατὴν καὶ μεγάλην, ὅσον καὶ εἰς τὰ τραγικὰ.

Μὲ τὸ λευκὸ Ἑλληνικὸ τῆς φόρεμα, μὲ τὴν Ρωμικὴν κατατομὴν τῆς, μὲ τὴν στάσιν τῆς καὶ τὰς κινήσεις τῆς καὶ τὴν ἐκφρασιν τοῦ προσώπου τῆς, τὴν τὸσον ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς ἀρμονικὴν, ἡ μικρὰ, ὅταν ἀπαγγέλλῃ, σὰς κάμνει νὰ λησμονῆτε ὅτι εἶναι παιδάκι, νὰ μὴ βλέπετε τὸ ἀνάστημά τῆς, νὰ ξεχνᾶτε κάθε περὶ μικρῶν παιδιῶν ψυχολογικὸν χαρακτηρισμὸν καὶ ἀντίληψιν. Ἐγὼ τοῦλάχιστον ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἕως τὸ τέλος τῆς ἀληθμονήτου ἐκείνης ἀπογευματινῆς, εἶχα ἔμπροσ μου μίαν μεγάλην Ἑλληνίδα καλλιτέχνισσαν, τὴν ὁποίαν ὠνόμαζα Δουζέ, διότι δι' ἐμὲ σήμερον εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἡ Δουζέ συγκεντρώνει καὶ ἀντιπροσωπεύει κάθε τελειότητα καὶ κάθε ὠραιότητα τῆς Δραματικῆς Τέχνης.

Δυστυχῶς ἡ μικρὰ Βαλσαμάκη ἀνήκει εἰς τάξιν κοινωνικὴν ἀπὸ ἐκείνας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ Τέχνη δύναται μὲν νὰ εἶναι φυσικὸν χάρισμα, δὲν δύναται ὅμως ἐνεκα τῶν προλήψεων νὰ γίνῃ καὶ ἀποκλειστικὸν ἔργον. Καὶ δι' αὐτὸ τὸ μικρὸν αὐτὸ θαῦμα θὰ λάμψῃ μέσθαι εἰς σκλόνια καὶ θὰ σκορπίξῃ μαργαριτάρια καλλιτεχνικὰ εἰς φιλανθρωπικὰς ἑορτάς, δὲν θὰ φκνῇ ὅμως εἰς τὸ θέατρον, ὡς ἄστρον Τέχνης ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα. Ἄλλ' οὔτε θὰ περιφέρῃ τὸ Ἑλληνικὸν ὄνομα καὶ τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν τῆς ἐνθουσιώδους ἀνὰ τὸν κόσμον, ἀνὰ τὴν ἀνθρωπότητα, εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν ὅλοι αἱ προνομιούχοι καὶ τὸσον γενναίως προικισμέναι ἀπὸ τὴν φύσιν ὑπάρξεις.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ SYLLI PRUDHOMME

Εἰς τὴν ἑπαυλιν τοῦ Châtenay, πλησιέστατα εἰς τὸ Vallée-aux-Loups, ὅπου ἀκόμη πλανᾶται ἡ ἐνθύμησις τοῦ Chateaubriand, παρέδωκε τὸ πνεῦμα ὁ γλυκὺς ποιητὴς Sully Prudhomme. Ἀπέθανεν ὅπως ἔζησε, εὐγενῶς, ἀξιοπρεπῶς. Ὁ ἀνεψιός του, ὁ γνωστότατος σχεδιαστής, κ. Henri Gerbault, παρευρέθη εἰς τὰς τελευταίας στιγμὰς του.

—Τὴν Πέμπτην, μετὰ τὸ πρόγευμα, λέγει, ὁ θεὸς μου

κατελήφθη ἀπὸ μίαν ἀδικησίαν. Τὸ ἀπόγευμα εἰς ἓνα μέρος τῆς νύκτας ἐπέρασεν ἀσχημα. Τὴν Παρασκευὴν τὸ πρῶν ἦτο καλλίτερον καὶ ἀστειεύετο μαζῇ μας. Δὲν ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῶ ὅτι τὸ τέλος ἦτο τὸσον πλησίον καὶ ἐφυγα διὰ τὸ Παρίσι. Εἰς τὸ πρόγευμα ἔφαγε μὲ ἀρετὰ καλὴν ὄρεξιν καὶ ἦτο εὐθυμώτατος καὶ ἀστειεύετο μαζῇ μας, ἀλλὰ κατὰ τὴν μίαν καὶ μισήν κατελήφθη ἀπὸ φοβεροὺς πόνους καὶ ἀπὸ δύσπνοϊαν «Ἀκόμη μία κρίσις, ἡ ὁποία ἐρχεται νὰ μὲ ἐπισκεφθῇ» εἶπε γελῶν πρὸς τὴν μητέρα μου. Ἐπειτα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἔχανε τὰς αἰσθήσεις καὶ εἰς τὰς τέσσαρας ἐξέπνευσε.

Ὁ Sully Prudhomme ἠγάπησε πάντα τὴν φύσιν, δηλ. τὴν ἐξοχίαν. Ἐπὶ πολὺν καιρὸν κατοίκησε εἰς Aulnay, ἓνα ἥσυχον σπίτι κρυμμένο ἀνάμεσα ἀπὸ δένδρα. Ἐκεῖ ἡ ψυχὴ τοῦ ποιητοῦ ὠνευρέθη καλλίτερα, ἐτραγοῦθησε περισσότερο καὶ ἡ σκέψις του εἰργάσθη ἡσυχώτερον. Εἰς τὸ προάστειον τοῦ Ἁγίου Honoré, εἰς τὸ σπίτι ἐκεῖνο τὸ κείμενον ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ παλάτι τῶν Ἡλυσιῶν, ὅπου ἐπέρασε τὸσους χειμῶνας ὁ Sully Prudhomme, μόλις ἐφαίνετο ὅτι ἦτο εἰς τὸ σπίτι του. Βεβαίως αἱ συναθροίσεις τῶν ποιητῶν, αἱ ὁποῖαι ἐγίνοντο ἐκεῖ, ἦσαν ἔκτακτοι καὶ πλήρεις ἐνδιαφέροντος. Αὐτὸς ὁ οἰκοδεσπότης ἐπολλαπλασιαζέτο διὰ τὰ εὐχαριστῆ ὄλους, ἤκουε, ἐδίδο συμβουλὰς, ἔκαμνεν ὅ,τι ἤμπορούσε διὰ νὰ ἐπαρκέσῃ, καὶ παρακολουθούμενος ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη ἐγίνετο αἴτιος τῆς χαρᾶς ὄλων μὲ μίαν δικαίαν παρατήρησιν, ἓνα ἔπαινον, μίαν ἐνθάρρυσιν. Ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἦτο διὰ τὸν διδάσκαλον, πρὸς διαλείμματα. Τὸ πνεῦμα ἦτο ἀλλοῦ. Καὶ ὅταν τὰ χεῖλη ἔλεγαν Παρίσι, τὰ μάτια ἔβλεπαν τὸ Aulnay. Τὸ Aulnay, ἦτο πάντοτε ἡ προσφιλες ἐστία.

Ὁ Sully Prudhomme, ὁ ὁποῖος ἐπέρασε τὴν νεότητά του ἐκεῖ μαζῇ μὲ τὸν Taine, ἐξοῦσεν ἔπειτα εἰς Aulnay μὲ τὴν ἀδελφὴν του κυρίαν Gerbault, ἡ ὁποία ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ἡ φίλη καὶ ἡ ἔμπιστος ὄλης τῆς ζωῆς του. Εἰς αὐτὴν ἀφιέρωσε τὸ μεγαλειότερον μέρος τῶν πρώτων ποιημάτων, τῶν ποιημάτων τὰ ὁποῖα συνετέλεσαν τὸ περισσότερο εἰς τὴν δόξαν του. Ἦτο ὡς ὁ φύλαξ ἄγγελος ὑπὸ τὴν πτέρυγα τοῦ ὁποῖου ὁ ποιητὴς ἐψιθύρισε τὰ ὄνειρά του τὰ μελαγχολικώτερα καὶ τὰ γλυκώτερα. Αὐτὴ πρώτη ἤκουσε ἀπὸ τὸ στόμα του τοὺς στίχους τοῦ «Ραγισμένου Βάζου» καὶ ὅταν τοὺς ἤκουε, ἤξευρε τίνος πόνου ἢ ἠχῶ ἦσαν. Ὅλη ἡ θελακτικὴ αὐτὴ μελαγχολία, ἡ σκορπισμένη εἰς τὰ ποιήματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, γνωρίζει μὲ ποῖας ἀνάγκας συνδέεται.

Εἰς τὰ νεώτερα ποιήματά του ὁ Sully Prudhomme ἐδείχθη περισσότερο ἀπὸ ποιητῆς, ἐδείχθη ἄνθρωπος βαθέως σκεπτόμενος. Ἀλλὰ τὸ αἰσθημα εἶνε ἀκόμη ὁ πολυτιμὸς λίθος, τὸ μαργαριτάρι, ὅπου ἀντέχει περισσότερο εἰς τὰς μεταλλαγὰς τῶν συνθησιῶν. Καὶ εἰς τὰ σύντομα αὐτὰ κομμάτια, τὰ γεμάτα πόνον, μελαγχολίαν καὶ παράπονον μιᾶς λεπτῆς ψυχῆς καὶ μυστικῆς πληγωμένης, τὸ ὄνομά του θὰ ζῆσῃ, χωρὶς καμμίαν ἀμφιβολίαν, τὸ περισσότερο. Εἰς τὴν μικρὰν ἰδιοκτησίαν του τοῦ Châtenay, τὴν τελευταίαν κατοικίαν του, ὁ Sully Prudhomme, ἐδέχθη τὴν παρελθούσαν ἀνοιξιν τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν φίλων

του. Ήτο μία ώρα λυπητερή και συγχρόνως συγκινητική την οποίαν ο Francois Coppée περιέγραψε με φράσεις συγκινητικές :

«Διὰ νὰ μὴν τὸν ταράζωμεν ἤλθομεν ὀλίγοι, πλῆθει φίλοι δὲν ἦσαν, ἂν δὲν ἀπαντῶμαι, παρὰ ὁ Mandés, ὁ Lafenestre, ὁ Cazalis καὶ ὁ ἐκδότης Ἀλφόνσος Lemerre. Μερικοὶ νεώτεροι ποιηταὶ καὶ προσωπικοὶ φίλοι τοῦ Sully μᾶς ἐσυνώδευσαν. Εἴμεθα τὸ περισσώτερον τριάντα πρόσωπα.

«Διὰ νὰ μᾶς δεχθῆ ὁ δυστυχῆς ἄρρωστος δὲν ἠμπόρесе κἄν νὰ σηκωθῆ ἀπὸ τὴν πολυθρόνην του. Τὸ πρόσωπόν του, —ὁ Sully εἰς τὴν νεότητά του ἦτο ὠραιότατος,—τὸ πρόσωπόν του, τὸ ὁποῖον εἶχε πάντοτε τὴν τὸσον γλυκεῖαν ἔκφρασίν του, ἦτο τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο κουρασμένον καὶ προισμῆνον ἀπὸ τοὺς πόνους καὶ δὲν ὠμοιάζε πλέον διόλου μὲ τὸ σκαλισμένον ἐπάνω εἰς τὴν μεντάλλια, ὅπου τοῦ ἐφέραμεν.

«Ἐσυντομῆψαμεν ὅσον ἠδυνήθημεν περισσώτερον τὴν τελευταίαν αὐτήν. Ὁ κύριος Bautraux καὶ ἐγὼ ἐδιαβάσαμεν τοὺς μικροὺς λόγους μᾶς. Ὁ Lafenestre, ὁ ὁποῖος ὑπῆρξε ὁ κοντοτεινὸς σύντροφος τοῦ Sully, ἀπήγγειλε ἕνα συγκινητικὸν σονέτο. Ὁ ἀγαπητὸς ποιητὴς μᾶς ἤκουσε μὲ τὰ μάτια γεμάτα δάκρυα, ἐφίλησε τοὺς πλέον γέροντας φίλους του, ἔσφιξε τὸ χέρι εἰς τοὺς ἄλλους ἐπισκέπτας. Ἦπικε ἕνα ποτήρι Champagne καὶ ἐτελείωσε ἡ ἐορτή.

«Ἐπιστρέφων σπῆτι μου, ἔκαμα, τὸ ὁμολογῶ, σκέψεις ἀπαισίας.

«Βεβχίως νὰ τιμῆσωμεν ἕνα φίλον, ὁ ὁποῖος μᾶς ἦτο πολὺ ἀγάπητος καὶ ἕνα ποιητὴν, τὸν ὁποῖον ἐθαυμάζωμεν πολὺ,

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Η ΔΕΝΔΡΟΣΤΟΙΧΙΑ ΤΩΝ ΠΛΑΤΑΝΩΝ

Ἐπειτα ἀπὸ τρία χρόνια ἕνα ἀνοιξιῶτικο πρῶινό, ἐνῶ ἡ φύση ὅλη ἔλαμπε μὲ τὸν ἔργον τῆς ἀνοιξης, ἐγύρισεν ὁ Παῦλος στὴν πατρίδα του· μὲ πόσῃ συγκίνησιν δὲν εἶδε τὴν ὀλόφωτη καὶ γλυκεῖα αὐτὴ πατρίδα, τὴν ὁποῖα τόσον ποθοῦσε στὰ ξένα.

Δὲν τὸν ἐπερίμεναν ἐκεῖ γέροι γονεῖς, εὐτυχημένοι νὰ τὸν σφίξουν στὴν ἀγκαλιά τους, δὲν ἐγνώρισεν τὴν χερὰ αὐτῆς τῆς ζωῆς· ἔμεινε ἀπὸ πέντε χρόνια ὄρφανός καὶ τὸν ἀνέβρεψε μὴ γρηὰ θεῖα του, ἡ θεῖα Ἐλένη.

Δὲν τὸν περίμεναν δόξες καὶ τιμὲς καὶ πλοῦτη, ἀλλὰ τὸν ἐπερίμενε κατὰ ὠραιότερο καὶ ἰδανικώτερο ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὸν ἐπερίμενε μία μεγάλη καὶ ἀγνή ἀγάπη, ἕνα αἶσθημα τρυφερὸ καὶ ὠραῖο, τὸ ὁποῖον εἶχε ἐνώσει τὴν ψυχὴν του μὲ τὴν ψυχὴν τῆς Νίνας τοῦ λίγο καιροῦ πρὶν ξενιτευθῆ. Ἡ πάλῃ τῆς ζωῆς τοὺς ἐχώρισε τρία χρόνια καὶ τώρα ὁ Παῦλος γύριζε νικητὴς ὄλων τῶν δυσκολιῶν, εὐτυχημένος, βέβαιος γιὰ τὴν ἀγάπην τῆς φίλης του, νὰ τῆς χάρισῃ μαζὴν μὲ τὸν μεγάλο ἔρωτά του ὄνομα τιμημένο καὶ ζωὴν ἐξασφαλισμένην.

Ἡ στιγμὴ τῆς πρώτης συνάντησης, τὴν ὁποῖα τόσον καιρὸ μὲ τόσα χρυσὰ ὄνειρα περίμεναν, ἔγεινε σχεδὸν ψυχρὴ, μέσα σὲ μὴ σάλα γεμάτη κόσμος, ξένο γιὰ αὐτοὺς, γιὰ τὴν μεγάλη ἀγάπην τους, στὸ σπῆτι ποῦ ἔμεινε ἡ Νίνα, μὲ ὄλους τοὺς τύπους τῆς εἰτικίας. Ἡ δύο φλογερὲς ψυχὲς τους ποῦ ἡ μὴ πετοῦσε πρὸς τὴν ἄλλη ἦταν ἀναγκασμένες νὰ ἀρκεσθῶν σ' ἕνα ἀπλὸ χαιρετισμὸ καὶ σὲ ψυχρὰ φιλοφρονήματα, τὰ ὁποῖα πρόσφρασαν μὲ φωνὴν τρεμουλιαστὴ ἀπὸ τὴν συγκίνησιν· ἔπειτα ὁ κόσμος τοὺς ἐχώρισε, ὅλοι ἔτρεξαν νὰ χαιρε-

ἦτο θαυμασιὰ ἰδέα, ἀλλ' ἐμπρὸς εἰς τὸν δυστυχῆ αὐτὸν ἀνθρώπον τὸν τόσον ἀδύνητον, ἐμπρὸς εἰς τὴν ἄρρωστη συγκινησίαν του, αἱ τιμὴ αὐταί, οἱ λόγοι αὐτοὶ οἱ κολακευτικοὶ εἶχαν κἄτι τὸ πένθιμον. Ὅλα αὐτὰ ὠμοιάζον πολὺ μὲ ὅ,τι γίνετα γύρω εἰς ἕνα τάφον πρὸ ὀλίγου ἀνοιχθέντα, ὅπου μὴ εἶχον κατεβάσει τὸ φέρετρον.

«Δύστυχε Sully! Εἶχα τὴν αἰσθησίν ὅτι τὸν ἐκάμαμεν νὰ κερυρεθῆ τὴν ἡμέραν ἐκείνην εἰς μίαν ἐπικνάλῃσιν τῆς κηδεῖας του».

Τέλος ὁ θάνατος τὸν ἐλευθέρωσε ἀπὸ τὰς φοβερὰς βρασά- νους του. Ἐσβυσεν ἡσύχως. Καὶ οὕτως ἐπραγματοποιήθη ἡ εὐχὴ τὴν ὁποῖαν ἄλλοτε εἶχε κἄμει :

Σεῖς ὅπου θὰ μὲ βοηθήσετε εἰς τὴν ἀγωνίαν μου,

Μὴ μοῦ πῆτε τίποτα :

Κἄμειτε ν' ἀκούσω ὀλίγην ἀρμονίαν

Καὶ θὰ πεθάνω καλᾶ.

Μετὰ τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις διὰ τὸν θάνατον τοῦ Sully Prudhomme κερυρεθόμενον ἕνα πεζὸν τοῦ ἰδίου συγγραφέως, εἰς τὸ ὁποῖον περιγράφει τὴν νεότητά του.

1) Ἡ μαθητικὴ ζωὴ μου

Ἐγεννήθηκα εἰς οἰκογένειαν, τῆς ὁποῖας μερικοὶ πρόγονοι ἦταν θαυμασιῶς προικισμένοι διὰ τὴν ζωγραφικὴν, ἀλλὰ τῆς ὁποῖας κἄν μὲλος δὲν διεκρίθη εἰς τὰ γράμματα. Ὁ πατέρας μου, ἐν τούτοις, ἔγραφε μὲ λεπτότητα καὶ δὲν ἔκαμεν ἀσχημοὺς στίχους. Ἡ μητέρα μου ἦτο πολὺ ὄνειροπύ-

τήσουν τὸν Παῦλο, τὸν ἀγαπητὸ Παῦλο, ποῦ ξανάβλεπαν ἔπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια

Ὁ Παῦλος ἀνήσυχος ζητοῦσε νὰ εὔρη εὐκαιρία νὰ πῆ τῆς Νίνας πῶς καὶ πότε θὰ ἐβλέπονταν μόνοι· ἀπεφάσισαν λοιπὸν νὰ πᾶνε μαζὴν νὰ ἐπισκεφθῶν τὴν θεῖα Ἐλένη, ἡ ὁποῖα ἐγνώριζε τὸ ὠραῖο αἶσθημα, ποῦ ἔνωσε τὴς ψυχῆς τους καὶ ἡ μόνη ἐπιθυμία τῆς ἦταν νὰ μὴν πεθάνῃ, πρὶν τοὺς δῆ εὐτυχημένους τὸν ἕνα στὸ πλευρὸ τοῦ ἄλλου. Ἐδῶκαν λόγο νὰ συναντηθῶν τὴν Κυριακὴν στὸ σταθμὸ τοῦ σιδηροδρόμου καὶ μὲ τὸ πρῶτο τραῖνο νὰ πᾶνε στὴν ἐξοχὴ τῆς θεῖας, ἡ ὁποῖα ἦταν ἐκεῖ ὡρες μακρὰ ἀπὸ τὴν πόλιν. Δὲν ὑπῆρξε ἀμφιβολία ὅτι ὁ ἕνας δὲν θὰ ἔκανε τὸν ἄλλον νὰ περιμένῃ καὶ σχεδὸν ἔφτασαν μαζὴν στὸ σταθμὸ καὶ ἀφοῦ εὐτυχημένοι γιὰτὶ βρέθη- καν πλέον μόνοι, χαιρετίσθησαν μὲ ἀγάπην :

— Ἐρεῖς, Νίνα μου, τῆς εἶπε ὁ Παῦλος, τὸ πρῶτόν τραῖνο δὲν πάει κατ' εὐθεῖαν στὸ χωριὸ Π. .. ποῦ εἶνε ἡ βίλα τῆς θεῖας Ἐλένης· σταματᾶει μὴ ὡρα μακρὰ καὶ θὰ πρέπει νὰ πᾶμε μὲ ἄμαζα τὸν ἄλλο δρόμον, δὲν πιστεύω νὰ σὲ δυσαρεστῆ αὐτό, ἔπειτα ὁ δρόμος εἶνε θαυμάσιος.

Ἡ Νίνα ἀπάντησε μ' ἕνα φωτεινὸ βλέμμα καὶ ἡ εὐχαρίστησις ἔκαμε νὰ κοκκινήσουν τὰ βελουδένια μάγουλά τους.

Τὸ πρῶτο σφύριγμα τοὺς εἰδοποίησε, πῶς δὲν εἶχαν καιρὸν νὰ χάνουν· ἔτρεξαν εἰς τὸ τραῖνο καὶ ἐμπήσαν εἰς τὸ μοναδικὸ βαγόνι τῆς πρώτης θέσεως· ἡ συγκίνησις τους ἦταν τόσο μεγάλη ποῦ δὲν εἶχαν τὴν δύναμιν ν' ἀνταλλάξουν λέξιν. Ἐπειτα ἀπὸ ἕνα τέταρτο τὸ τραῖνο ἐσταμάτησε καὶ ὁ ὁδηγὸς ἐφώνησε τὸ ὄνομα τοῦ σταθμοῦ· ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ κατέβουν χωρὶς νὰ χάνουν καιρό.

Ἐκεῖ τοὺς ἐπερίμενε ἀληθινὸν πανηγύρι τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ματιῶν : ἡ ὀλόγυρα ὀλοπράσινη φύση φωτισμένη ἀπὸ τὸν πρῶτόν ἡλιον ἔλαμπε χαρωπῆ, τὰ ὀλόγυρα βουνὰ στεφανωμένα ἀκόμη ἀπὸ ἀρα-

λος, ξένη εἰς τὰ ὕλικα συμφέροντα τῆς ζωῆς. Ἴδου ὅλον τὸ ποιητικὸν στοιχεῖον, τὸ ὁποῖον ἦρξεν εἰς τὸν κύκλον μου. Πολὺ ἐνώριε ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς μαθητῆς καὶ ὑπέφερα ἀπείρως χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ κανεὶς. Ἡ ἰδέα τοῦ ἐσωτερικοῦ μοῦ ἔκαμε φρίκην· αἱ πρῶται αὐταὶ ἐντυπώσεις ἔκαμαν μελαγχολικὸν τὸν χαρακτῆρά μου διὰ παντός.

Ἐκαμα τὰς σπουδὰς μου εἰς τὸ Λύκειον Bonaparte μὲ πολὺν ζῆλον, διότι ἔλαβον τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς ὅλας τὰς τάξεις, ἐξαιρουμένου τοῦ πρώτου ἔτους.

Ἄν καὶ ἐπέτυχον εἰς τὰς τάξεις τῆς γραμματικῆς, ἐξελέξα δι' ἀνωτέρως σπουδὰς τὰς θετικὰς ἐπιτήμεις μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ὑπάγω εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον. Ἡ ἀπόφασίς αὕτη ἡ ὁποῖα ὠρίσθη τὴν φύσιν καὶ τὴν μέθοδον τῶν πρώτων μελετῶν μου εἶχε τὴν μεγαλειότεραν ἐπιρροὴν εἰς τὸ φιλολογικὸν μου στάδιον, διότι καθώρισε τὸν χαρακτῆρα τῶν ποιημάτων μου. Αἱ ἐπιστήμαι μὲ εἵκουν πολὺ, καὶ ἐπετύγχανα λαμπρὰ εἰς αὐτάς, ἀλλὰ περισσώτερον διὰ τῆς ἐπιμελείας μου παρὰ ἀπὸ κλίσειν πρὸς αὐτάς. Τὰς ἀγαποῦσα διὰ τὰς εὐχαριστήσεις ὅπου δίδουν, ὅταν ὀρίζωμεν καὶ εὐρίσκωμεν τὴν ἀλήθειαν· ἀλλ' αἱ ἀλήθειαι, τὰς ὁποῖας διδάσκουν δὲν ἦσαν ἐκεῖναι, ὅπου μ' ἐνδιέφερον περισσώτερον· τὰ φιλοσοφικὰ ζητήματα, καὶ ἰδίως τὰ μεταφυσικὰ, μὲ κρατοῦσαν περισσώτερον, ἀλλ' ἀνεγνώρισκα ἀρκετὰ γρήγορα τὴν ματαιότητά τῶν ὀντολογικῶν θεωριῶν καὶ ἀκολούθησα τὴν ψυχολογίαν, τὴν ὁποῖαν πάντοτε ἀγαπῶ.

Νομίζω ὅτι ἕνας κριτικὸς ὀφείλει νὰ δύναται νὰ ἐξηγήσῃ ὅλα τὰ λάθη καὶ μερικὰς ἀρετὰς τῶν ποιημάτων μου ἀπὸ

χνοῦρανα ροδόχρυσα τούλια φαίνονταν ὡς φανταστικὴ εἰκόνα, τὸ κρυμμένο ἀνάμεσα στὴ χλόη ποταμάκι ἐψάλλε τὸν πρῶτόν χαιρετισμὸν στὴ φύση, καὶ τὰ πουλιὰ συνῶδευαν τὸ τραγουδάκι τούτο.

— Τί θαυμάσιο θέαμα! Παῦλέ μου, καὶ τί πλημύρα πρασίνου! εὐτυχημένοι ὅσοι ζοῦν σ' αὐτὸν τὸν τόπον.

— Καὶ ποῖο εὐτυχημένοι ὅσοι ἔρχονται ὅπως ἐμεῖς, ἀποκρίθηκα ὁ Παῦλος κυττάζοντάς τὴν μὲ θαυμασμό.

Ἡ ὡρα περνοῦσε καὶ ἡ θεῖα Ἐλένη θὰ περίμενε· ἀπεφάσισαν λοιπὸν οἱ δύο νέοι νὰ χωρισθῶν τὴς ὁμορφίαις αὐτῆς καὶ μπηκαν στὴν πρώτη ἄμαζα ποῦ περνοῦσε, ἔδωκαν τὴν διεύθυνσιν τοῦ σπιτιοῦ καὶ ἔπειτα ξένοι γιὰ ὅλες τὴς ὁμορφίαις ποῦ τοὺς περιτριγύριζαν, ὀλομύναχοι ἀνάμεσα στὴ γιορτὴ αὐτῆς τῆς φύσης, αἰσθάνονταν πῶς ἀγαπιῶνταν περισσώτερον· καὶ ἐνῶ τὸ ἄμαζι ἦσυχον ἦσυχον περνοῦσε τὸ μεγάλο ἐρημικὸ δρόμον τοῦ χωριοῦ ἀνάμεσα σὲ διπλὴν σειρά ἀπὸ παμέγιστα πλατάνια, τὰ ὁποῖα σχηματίζαν ἕνα πράσινον καὶ ἀσημένιον θλό καὶ τοὺς προῦλαγαν ἀπὸ τὸν ἥλιον, καὶ ὀλόγυρα δὲν ἀκούγουνταν παρὰ τὰ τραγουδιὰ τῶν χωρικῶν ἀπὸ τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ κελαδίσματα τῶν πουλιῶν ποῦ χαρωπὰ πετοῦσαν ἀπὸ τὸ ἕνα δένδρον στὸ ἄλλο, οἱ δύο νέοι καθισμένοι ὁ ἕνας κοντὰ στὸν ἄλλον, δὲν εἶχαν τὴν δύναμιν νὰ κρατηθῶν, καὶ τὰ χεῖλιά τους ἐνώθησαν σ' ἕνα φίλημα, τὸ ὁποῖο ἐψάλλε ὅλη τὴν ἀμετρὴ ἀγάπην τους· καὶ ἐνώσε τὴς ψυχῆς τους γιὰ πάντα.

Ἡ ὡρα ἐκείνη ἦταν ἡ ἀληθινὴ ὡρα τοῦ ψυχικοῦ γάμου των καὶ τὸ λεπτὸ ἐκεῖνο ψιθύρισμα τοῦ πρώτου φιλήματος, τὸ ὁποῖο τόσο καιρὸ χωρισμένοι, ἐποθοῦσαν, ἦταν ὁ γαμήλιος ὕμνος, τὸν ὁποῖον ἐψάλλε ἡ ψυχὴ τους, καὶ τὰ πλοῦτα ἀσημένια φύλλα, τὰ ὁποῖα ἐφρικιοῦσαν μὲ τὸ πρῶτόν ἀεράκι ἀποπᾶνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τους καὶ τοὺς ἔπλεκαν στεφάνια φωτεινά.

τὴν ἐπιστημονικὴν μου προετοιμασίαν, ἡ ὁποῖα μὲ ἔκαμε πάντοτε νὰ προτιμῶ τὴν σκέψιν ἀπὸ τὴν φαντασίαν, τὴν βεβχιότητα ἀπὸ τὴν θεωρίαν, καὶ ἀπὸ τὸ πάθος μου διὰ τὴν φιλοσοφίαν, τὸ ὁποῖον μ' ἔκαμε νὰ προτιμῶ πάντοτε τὴν ἀνάλησιν ἀπὸ τὴν διήγησιν καὶ τὴν περιγραφὴν. Εἰς τὰ πρῶτά μου μάλιστα ποιητικὰ δοκίμια ἔφθασα νὰ δίδω ὀλιγότεραν σημάσια εἰς τὴν φόρμην ἀπὸ τὸ βάθος· ἀλλ' ἀγαποῦσα τὸν στίχον δι' αὐτὸν καὶ μόνον, διότι ἀπὸ πολὺ νέος ἔγραφα στίχους· ὅσον μακρὰν καὶ ἂν ἀνατρέχω, εὐρίσκω εἰς τὸν ἐκυτόν μου τὴν ἀγάπην νὰ κάμνω στίχους.

Μὲ εἶχε λοιπὸν ἐκ τῶν προτέρων ἐλκύσει ἡ σχολὴ αὐτῆ τῶν Parnassiens τῆς ὁποῖας ὁ Leconte de Lisle ἦτο ὁ ἄθλος ἀρχηγός καὶ τὸ ὑπόδειγμα. Ὁφείλω πολλὰ εἰς τὴν σχολὴν αὐτὴν ἡ ὁποῖα σήμερον διελύθη. Εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Leconte Delisle, ἐνῶ ἤκουα τοὺς ὠραίους στίχους, τοὺς ὁποῖους ἐδιάβαζαν τὰ βράδια ὅπου συνηθίζοντο κάθε ἐβδομάδα οἱ νέοι θαυμασταὶ του, αἰσθάνθηκα πόσον ἡ ὁμορφία ἐνὸς στίχου εἶνε ἀχώριστος ἀπὸ τὰς πλαστικὰς ἀρετὰς του.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

Εἰρήνη Νικολαΐδου.

Ο ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ἡ πνιγρὰ ἀτμοσφαῖρα τοῦ Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου διεσκεδάσθη. Ὁ δροσερὸς Σεπτέμβριος ἔφθασεν. Ὁ εὐεργετικὸς μῆς. Ὁ φίλος τῆς οἰκογενειακῆς ἐστίας. Ὁ σοβρῶς ὑπενθυμίζων εἰς ὄλους τὴν ἐργασίαν. Ὁ σκαλίζων διὰ τῆς ἀργυρᾶς του σάλπιγγος εἰς τὰ τέσσαρα τοῦ ὀρίζοντος σημεῖα

Δὲν εἶχαν συνειδησιν τῆς ὥρας καὶ μόνον ὅταν ἡ ἄμαζα ἐστάθηκε τότε ἐνόησαν ὅτι εἶχαν φθάσει.

Ἡ θεῖα τοὺς ἐπερίμενε στὴν πόρτα τοῦ περιβολιοῦ, τοὺς ἐδέχθηκε μὲ ἀγάπην καὶ καλοσύνην καὶ τοὺς ὠδήγησε στὴν τραπεζαρία τοῦ πύργου τῆς τῆς στολισμένη μὲ λουλούδια. Ἡ Νίνα μαγευμένη ἐθαύμαζε τὰ ὠρατὰ τριαντάφυλλα καὶ τὰ πολυχρῶμα γαρύφαλα.

Πᾶρε ὅσα θέλεις παιδί μου, τῆς εἶπε ἡ θεῖα Ἐλένη, γιὰ σένα τὰ ἔκαμα ὅλα, γιὰ σένα καὶ γιὰ τὸν Παῦλό μας, γιὰ νὰ γιορτάσω τὸν ἔργονό μου.

Ἡ Νίνα πῆρε ἕνα ὠραῖο κιτρινωπὸ γαρύφαλον, τὸ ἔδωκε εἰς τὸν Παῦλον καὶ τὸ μυρίση καὶ ἔπειτα ἐστόλισε τὸ στήθος τῆς. Ἐκεῖνος βεβχοντάς τὴν τόσο εὐτυχημένην κοντὰ τοῦ ξέχασε τὰ βάσανα καὶ τοὺς κόπους, ποῦ πέρασε στὴν ξενιτιὰ καὶ δὲν συλλογίζονταν τίποτα ἄλλο παρὰ πότε θὰ περάσῃ ὁ λίγος καιρὸς, ποῦ τοὺς χωρίζε ἀπὸ τὴν τελεία εὐτυχία τους.

Ὁ γάμος ἀποφασίστηκε γιὰ τὸ τέλος τοῦ Ἰουνίου, θὰ ἐπαντρεύοντο εἰς τὸ σπῆτι τῆς θεῖας καὶ ἔπειτα θὰ ἐξείδευαν Ἡ ἔτοιμασίαις ἦσαν εἰς τὸ τέλος, ἡ θεῖα καὶ ἡ Νίνα ἔπρεπε νὰ πᾶνε στὴν πόλιν διὰ νὰ τελειώσουν ὅλα.

Ὁ Παῦλος ἔμεινε μόνος, ἀπεφάσισε λοιπὸν νὰ περάσῃ τὴ μοναξιά τῶν δύο ἡμερῶν κυνηγῶντας εἰς τὸ πλησίον βουνό. Τὴν δευτέρην ἡμέραν, ἐνῶ συλλογισμένος ἀκουμποῦσε ἐπάνω στὸ τουρῆκι του, τὸ ὄπλο πῆρε φωτιά καὶ ἡ σφαῖρα πέρασε στὸ χέρι του καὶ τὸν ἐπλήγωσε σοβαρὰ. Τὸ βράδι ὅπου γύρισε ἡ Νίνα, ὁ Παῦλος δὲν εἶχε ἀκόμη ἐπιστρέψῃ· ἀνήσυχον ἔστειλε νὰ τὸν ζητήσῃ καὶ ἔμαθε τὸ δυστύχημα· τρελλὴ ἀπὸ λύπη ἔτρεξε κοντὰ του καὶ ζητοῦσε μὲ τὴ ζωὴ τῆς, μὲ τὸ αἷμα τῆς νὰ δώσῃ ζωὴν εἰς τὸν ἀγαπημένο τῆς, ἀλλὰ δὲν ἀρκοῦσε ἡ ἀγάπη τῆς νὰ γιαιτρέψῃ τὴν πληγὴν τοῦ ἀναγκάστηκε νὰ ὑπακούσῃ στὴ φωνὴ τῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ τὸν χωριστῆ γιὰ λίγο καιρὸ καθὼς τὴν ἐβεβαίουν.

Ἄλλ' ἄρα γὰρ θὰ γίνῃ ποτὲ ὁ γάμος τους;

Εἰρήνη Νικολαΐδου

τήν επάνοδον. Τὰ διασκορπισθέντα ὑπὸ τοῦ θερινοῦ κύσωνος μέλη τῆς οἰκογενείας, σπεύδοντα ἐπνέρονται ὑπὸ τὴν οἰκογενειακὴν στέγην. Ἄλλα εἶχον πετάξει εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὄρεων, ἄλλα εἶχον καταφύγει εἰς τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης ἢ τῶν λιμνῶν, ζητοῦντα ἀνψυχὴν. Αἱ κατακλιζόμεναι παιδάδες καὶ λόφοι ἐρημοῦνται πάλιν. Αἱ Δρυάδες, αἱ Ἀμαρυλλίδες, αἱ Νηρηίδες, οἱ Σάτυροι χάνουν τοὺς θιασώτας των. Ἄλλ' ἡ σεμνὴ Ἑστία, ἡ προστάτις τῆς οἰκογενειακῆς ἀγάπης καὶ ἁρμονίας ἡ φυλάττουσα τὸ ἱερὸν πῦρ, χαίρει, βλέπουσα τὰ τέκνα τῆς πέριξ τοῦ βωμοῦ τῆς. Καὶ ὁδηγὸς καὶ εἰσηγητὴς εἶνε ὁ κρατῶν τὸν ζυγόν, καὶ τὸ δίκαιον συμβολίζων, ὁ καλὸς Σεπτέμβριος.

Καὶ ὁ Ζεὺς αὐτὸς ὁ μέγιστος τῆς ἀρχαιότητος Θεός, ἐσέβετο τὴν Θεὰν Ἑστίαν, ἥτις ὑπῆρξε καὶ βοηθὸς του εἰς τὴν κατὰ τῶν Γιγάντων μάχην, καὶ εὐγνωμονῶν ὤρισε, αἱ προσφερόμεναι εἰς τοὺς Θεοὺς θυσίαι νὰ ἀρχωνται ἀπ' αὐτῆς, ἐξ οὗ καὶ ἡ παροιμία ἀφ' Ἑστίας ἀρχεσθαι. Τοῦτέστι πρῶτιστον καθῆκον τοῦ ἀνθρώπου ὁ οἶκος καὶ οἱ οἰκεῖοι καὶ τὴν παροιμίαν αὐτὴν ἐφαρμόζει ἐμπράκτως ὁ Σεπτέμβριος, φέρων ὑπὸ τὸ κράτος τῆς προστάτιδος τοῦ οἴκου Ἑστίας τὰ ἀποσκορηθέντα μέλη.

Ἄξι ὀλιγώτερον τιμητικὴν θέσιν φυλάττει διὰ τὰς Μούσας, ὁ φίλος τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Ὁραίου αὐτὸς μῆν.

Εἰς τὰ σχολεῖα ἡ κίνησις εἶναι ζωηροτάτη· ὄχι ὅμως ὁμοιάουσα ἐκείνῃ τῆς ἐποχῆς τῶν ἐξετάσεων. Ἐκείνη συνοδεύεται μὲ ἀγωνίαν ψυχῆς, μὲ στεναγμούς καὶ δάκρυα· αὐτὴν περιβάλλει πανταχόθεν τὸ κυκνοῦν καὶ ρόδιον τῆς ἐλπίδος χρῶμα. Καὶ εἶνε μὲν ἀληθές ὅτι ὑπὸ τοῦ χρώματος τούτου περιβλλόμενα ἀπομακρύνονται πάλιν μέλη τοῦ οἴκου, διασχίζοντα ὄρη καὶ ὠκεανούς, ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτὴν ὄχι πρὸς ἀπόλειαν χρόνου, ἀλλὰ καλὴν χρῆσιν αὐτοῦ, πρὸς ἐκμάθησιν ὠραίων πραγμάτων καὶ τελειοποίησιν εἰς αὐτά. Ἡ Τέχνη ἐπίσης δὲν ὑστερεῖ. Πόσα ὠραῖα ἔργα περιμένουν τὸν Σεπτέμβριον διὰ νὰ ἐκτεθοῦν. Οἱ δραματικοὶ καὶ φιλοσοφικοὶ σύλλογοι περιμένουν νὰ ἀντικταστήσωσι τεχνητῶς, μὲ τὰς πραστάσεις καὶ τὰς συναυλίας των, τὰς φυσικὰς τῆς θαλάσσης καὶ τῶν φυλλωμάτων τῶν δένδρων ἀπαραμίλλου ἁρμονίας. Ἄλλὰ καὶ εἰς τὸ βασιλεῖον τῶν ἀριθμῶν, εἰς γενικὴν ἀναστάτῳσιν δι' ἔργασίαν φέρει ὁ συμπληρὸς μῆν. Ἐκκαθρίσεις, τακτοποιήσεις βιβλίων, νέαι εἰσχωγαί, νέαι ἐκπλήξεις ὠραιοτήτων παρουσιάζονται.

Καὶ ποτίζει τὴν γῆν ἡ συνεχὴς εὐεργετικὴ βροχὴ, καὶ πνέει ὁ δροσερὸς καὶ μυροβόλος ἄνεμος ὁ φέρων τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν εὐχύμων καρπῶν καὶ τοῦ τρυγητοῦ, ἀναμεμιγμένος μὲ τὰ δροσερὰ γέλοια τῶν χωρικῶν, οἱ ὅποιοι χαίρουν διότι ἱκανοποιήθησαν οἱ πόθοι των πρὸς τὸ κρατοῦντος τὸν ζυγόν καὶ ἀμοιβόντος τὸ δίκαιον φίλον τῆς ἐργασίας μηνός. Καλῶς ἤλθε, δροσερὸ Σεπτέμβριε!

Ἐν Μονάχῳ τῆ 5 Σεπτεμβρίου 1907

Μαρία Πινέλν.

Η ΝΕΑ ΓΥΝΑΙΚΑ

Τὸ δράμα «ἡ Νέα Γυναίκα» τῆς κ. Κ. Παρρέν, τὸ ὁποῖον ἐπρόκειτο νὰ παιχθῇ χθὲς βράδυ εἰς τὸ θέατρον τοῦ Συντάγματος, θὰ παιχθῇ ἡ αὔριον ἢ μεθούριον, ἀναβληθείσης τῆς πρακτικῆς ἐνεκεν ἀσθενείας τοῦ πρωταγωνιστοῦ.

ΣΥΝΤΑΓΗ

Κονοέρβα φρούτων γιὰ τὸν χειμῶνα. Ἀπὸ διάφορα γλυκὰ ὅπου ἔχετε τῆς ἐποχῆς, δηλαδὴ βύτσινα, βερούκοκα, ροδάκινα κλπ. βίξτε μέσα εἰς φιάλας μὲ πλατὺ λαιμόν, μαζὶ μὲ ἄρκετὸ σιρόπι· εἰς αὐτὰ προσθέτετε σταφύλια φράουλα, πλυμένα, καθαρισμένα καὶ στεγνωμένα εἰς μικρὰ τσαμπιά. καὶ ὀλίγα γαρόφαλα καὶ κανέλα. Γεμίσετε τὸ βάζο καὶ ἔπειτα προσθέτετε ροῦμι ἢ κονιάκ πολλῆς καλῆς ποιότητος. Τὰ κλείετε καλὰ καὶ ἀργότερα κάνετε χρῆσιν.

Μὴν κάμνετε χρῆσιν διὰ τὴν **ΚΟΥΝ ΔΑΣ** καὶ τὴν τῶν τέκνων σας ἢ μόνον τοῦ γνησίου **ΠΕΤΡΕΛΛΙΟΥ ΗΑΗΝ** ἀντισηπτικοῦ καὶ ἀναγεννητικοῦ. Πωλεῖται εἰς ἅπαντα τὰ Φαρμακεία, μυροπωλεῖα κ.τ.λ. Ἀποθήκη **F. Vibert, Lyon** [Γαλλία].

ΚΥΡΙΑΙ

Ἡ καλλονὴ δὲν ἐπανακτάται· συνεπῶς δεόν νὰ γνωρίζετε νὰ διατηρῆτε ἐκεῖνο, ὅπερ ἔχετε. Πρὸς τοῦτο μὴ ἀλοίφετε οὔτε τὸ πρόσωπον, οὔτε τὰς χεῖράς σας παρὰ μόνον μὲ τὴν γνησίαν **CREME SIMON** τῶν Πικρισίων, ἀνακλυφθεῖσαν τῷ 1960. Αἱ λοιπαὶ κρέμμι οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ μὴ ἀπομιμήσεις τοῦ ὑγιεινοῦ τούτου προϊόντος, ὅπερ δὲν περιέχει λιπαρὰς οὐσίας. Νὰ τὸ μεταχειρίζεσθε μὲ λευκὸν ὑγρὸν πανίον καὶ νὰ τὸ ἀλοίφετε ἐλαφρῶς. Ζητεῖται τὴν μάρκαν Figaro.

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΣΙΜΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΜΑΔΟΣ

ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 300,000 ΔΡΑΧΜΩΝ
Κυριώτερος μέτοχος ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος

ΥΔΑΤΑ

ΑΝΔΡΟΥ (Πηγή Σαφίτης) τὸ καλλίτερον ἐπιτραπέζιον, ἀνώτερον τῶν Ἑσίων καὶ Βισσῶν.
ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ. (Ἀποκλειστικὴ παραχώρησις ὅλων τῶν πηγῶν), κατὰ τῆς φαρμακείας, λιθάσεως, ἀρθριτιδίου, νόσων τῶν νεφρικῶν ὀργάνων
ΚΥΛΛΗΝΗΣ (Ἄπο κλειστικὴ παραχώρησις) κατὰ τῶν παύσεων τῶν ἀποπνευστικῶν ὀργάνων, ἀσθματος, κατάρτησιν, δυσπεψίων, μητρίων καὶ παύσεων κλπ.
ΟΣΣΗΣ (ΤΣΑΓΕΖΙ) (Ἀποκλειστικὴ παραχώρησις Μοναδίου πηγῆ εἰς τὸν κόσμον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Ρομπέν) ἀεριοῦχον, ἀθροῦχον, ἀλκαλικόν, τονωτικόν, κατὰ τῆς ἀκαμίας, λιπρωσεως, ἀνδρικήs ἐξασθενήσεως κτλ. Ὁs ἐπιτραπέζιον, εὐφραντικόν.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ. ΣΤΟΑ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ — Ἀριθμὸς 14

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ